

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

« 16 » 10 2023

Аксубаево

КАРАР

№ 196

«2016-2020 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районында мәдәниятне үстерү «муниципаль программасын раслау турында» 28.10.2015 ел, № 360 Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының карарына үзгәрешләр кертү турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законга, «Мәдәният турында» 1998 елның 3 июлендәге 1705 номерлы Татарстан Республикасы Законына, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Уставына таянып Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Башкарма комитеты Карар итә:

1. «2016-2020 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районында мәдәниятне үстерү «муниципаль программасын раслау турында» 28.10.2015 ел, № 360 Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының (ТР АМР ИК 30.10.2019, №308 карары белән расланган кертелгән үзгәрешләрне һәм өстәмәләрне исәпкә алып) 08.10.2021) үзгәрешләр, муниципаль программаны яңа кушымта редакциясендә бәян итеп.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының рәсми сайтында Интернет челтәрендә урнаштырырга (<http://aksubayevo.tatarstan.ru>) һәм Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында бастырып чыгарырга (<http://pravo.tatarstan.ru>).

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Аксубай муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенәң социаль мәсьәләләр буенча урынбасары С.В. Александровка йөкләргә.

Татарстан Республикасы
Аксубай муниципаль районы
Башкарма комитет житәкчесе

С.Ю.Зайцев

ТР Аксубай МР
Башкарма комитетының
16.10.2023 № 296
карарына 1 нче кушымта

**«2016-2026 елларга Татарстан Республикасы Аксубай
муниципаль районында мәдәниятне үстерү»**

МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАСЫ

Программа паспорты

Программның исеме	«2016-2026 елларга Аксубай муниципаль районында мәдәниятне үстерү»
Программаны эшләү өчен нигез	Программа РФ Конституциясе, ТР, федераль законнар, ТР Законнары нигезендә эшлэнгән. Муниципаль берәмлек уставы, норматив хокукый актлар, «мәдәният бүлеге»МКУ турында Нигезләмә
Программаның муниципаль заказчысы - координаторы	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы башкарма комитеты
Программаның төп төзүчеләре	Татарстан Республикасы Аксубай районы Башкарма комитетының "мәдәният бүлеге" муниципаль казна учреждениесе
Программаның максаты	Аксубай районы халкының мәдәният, сэнгатъ һәм кинематография өлкәсендәге агымдагы ихтыяжларын канәгәтләндерү һәм яңаларын формалаштыру, район халкы һәм кунаклары өчен мәдәният, кинематография сэнгате учреждениеләренен жәлеп итүчәнлеген арттыру
Бурычлары	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жәмгыять үсешенен мөһим ресурсы буларак социомәдәни функцияләрне гамәлгә ашыру өчен музейларны комплекслы үстерү; 2.Гражданнарга мәгълүмат һәм белемгә ирекле керү конституцион хокукларын гамәлгә ашыруны, шулай ук китапханәләрдә саклана торган милли мәдәни мирасны саклауны тәэмин итә алган китапханә хезмәте системасын үстерү; 3. Милли музыка традицияләрен саклау һәм үстерү, заманча музыка сэнгатен үстерү; 4. Аксубай муниципаль районында кинематографияне үстерү, Кино-видеофильмнарны прокатлау һәм күрсәтү өчен кирәкле шартлар

	<p>тудыру</p> <p>5. Төбәкара һәм милләтара мәдәни хезмәттәшлекне үстерү өчен шартлар тудыру, мәдәният, сәнгать өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыруны һәм мөнәсәбәтләрне көйләүне тәмин итү</p> <p>6. Жәмгыять һәм дәүләт гражданны мәнфәгатьләрендә Архив эше белән идарә итү</p>
Гамәлгә ашыру вакыты	2016-2026 нчы еллар
Ярдәмче программалар	<ul style="list-style-type: none"> - "2016-2026 елларга музей эшен үстерү»; - "2016-2026 елларга китапханә эшен үстерү»; - "2016-2026 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сәнгәтен үстерү» - »2016-2026 елларга Аксубай МРда кинематографияне саклау һәм үстерү" - "2016-2026 елларга төбәк-ара һәм милләт-ара мәдәни хезмәттәшлекне үстерү» "2016-2026 елларга Аксубай муниципаль районында архив эшен үстерү"
Программаны финанслау күләме	<p>2016-2026 елларга Программаны финанслау күләме 720819,3 мең сум тәшкил итә, шул исәптән:</p> <p>2016 ел -39448,9 мең сум</p> <p>2017 ел 36797,6 мең сум</p> <p>2018 ел 37093 мең сум</p> <p>2019 ел 37388,1 мең сум</p> <p>2020 ел 57905,1 мең сум</p> <p>2021 ел 58138,9 мең сум</p> <p>2022 ел 58371,6 мең сум</p> <p>2023 ел 75738,7 мең . сум</p> <p>2024 ел 106423,3 мең сум</p> <p>2025 ел 106635,8 мең сум;</p> <p>2026 ел 106878,3 мең сум;</p> <p>Искәrmә: программаны финанслау күләме фаразлау характерында һәм бюджетларны формалаштыруны</p>

	<p>исәпкә алып ел саен төзәтергә тиеш тиешле елга тиешле дәрәжәдәге, шулай ук чараларны финанслауга федераль һәм республика бюджетыннан акча бүлөп бирү</p>
<p>Программаның максатларын һәм бурычларын тормышка ашыруның көтелгән ахыргы нәтижәләре (нәтижәләрне бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет нәтижәлегенә күрсәткечләре</p>	<p>Программа чараларын гамәлгә ашыру 2026 елга артуга ирешергә мөмкинлек бирәчәк:</p> <p>төп фондның реставрацияләнгән эйберләренен реставрацияләүне таләп итүче эйберләр санының өлеше,</p> <p>ел ахырына ел башына дәүләт хисабына һәм саклауга куелган музейларның төп фонды эйберләре санының нисбәте 93 процентка кадәр житә;</p> <p>саклау-янгын куркынычсызлыгы системалары белән жиһазландырылган музей майданнарының өлеше 92,5 процентка кадәр;</p> <p>музей эйберләрен актив күрсәтүдә катнашкан төп фонд эйберләренен гомуми санына карата 95 процентка кадәр;</p> <p>отчет чорында музейларга йөрү өлеше белән алдагы чорга нисбәте 33 процентка кадәр;</p> <p>социаль якланмаган гражданның һәм мөмкинлекләре чикләнгән кешеләренен алдагы чорга карата музейларга килү саны нисбәте 25 процентка кадәр;</p> <p>хисап чорында ачылган үз фондларыннан күргәзмәләр санының алдагы чорга нисбәте 93 процентка кадәр;</p> <p>электрон каталогка кертелгән музей эйберләре саны музей эйберләренен гомуми санына карата 17 процентка кадәр житә;</p> <p>компьютерлаштырылган эш урыннары санының гомуми</p>

хезмәткәрләр санына нисбәтә 100 процентка кадәр район халкына китапханә хезмәтә күрсәтү белән каплауны 85 процентка кадәр арттыру;

гомуми кулланышта булган китапханәләрнең гомуми фондында яңа керемнәр өлешен 3,6 процентка кадәр арттыру;

узган ел белән чагыштырганда цифрлаштырылган басмалар санының еллык үсеше 20 процентка; үзәкләштерелгән язылу исемнәре саны 22 берәмлеккә кадәр үсә;

китапханәләрнең жыелма электрон каталогында библиографик язмалар санын 20 мең берәмлеккә кадәр арттыру;

компьютер жиһазлары һәм Интернет челтәренә керү белән жиһазландырылган гомуми кулланыштагы китапханәләрнең өлешен 100 процентка кадәр арттыру;

база чоры белән чагыштырганда виртуаль керүдәге электрон басмалар санының 5 процентка кадәр артуы;

Заманча китапханә жиһазлары һәм жиһазлары белән тәэмин ителгән китапханәләрнең өлешен 2 процентка кадәр арттыру;

төзелгән модель китапханәләр саны 11 берәмлеккә кадәр үсә;

ел саен үткәрелгән Муниципаль китапханә чаралары саны 4 берәмлеккә кадәр үсә;

грантлар буенча ел саен гамәлгә ашырылган китапханә проектлары саны арту 1 берәмлектән ким түгел;

ел дәвамында квалификациясен күтәргән белгечләрнең өлешен тармак белгечләренең гомуми саныннан 1 процентка кадәр арттыру

төрле дәрәжәдәге конкурсларда, фестивальләрдә катнашучылар санын арттыру;

	<p>клуб формированиеләрендә катнашучылар алган дипломнар, премияләр санын арттыру; программа массакүләм һәм мәдәни-массакүләм чараларда катнашучыларның өлешен арттыру; сэнгатъ үзешчәнлегенә клуб формированиеләрен һәм аларда катнашучылар санын арттыру; түләүле нигездә чараларны арттыру</p> <p>2026 елда Кино чараларына килүчеләр санының үсеш темплары 71 процентка кадәр;</p> <p>район халыкларының этномәдәни үзенчәлеген саклауга юнәлдерелгән мәдәни акцияләр һәм программалар саны 20гә кадәр чара дөүләт органнары, мәдәни-агарту учреждениеләре, милли-мәдәни берләшмәләр, шулай ук аерым гражданнар белән уртак проектлар саны 10 проектка кадәр;</p> <p>Россия төбәкләрендә "Сабантуй" татар халык бәйрәмен үткөрү саны -1;</p> <p>муниципаль архив биналарының архив документларын даими саклауны тәэмин итүче норматив шартларга туры килү дәрәжәсе 90 процентка кадәр;</p> <p>архивлар тарафыннан билгеләнгән срокларда үтәлгән сорауларның өлеше, бер ел эчендә килгән сорауларның гомуми күләмендә 99 процентка кадәр</p>
<p>Программаның үтәлешен контрольдә тотуны оештыру системасы</p>	<p>Аксубай муниципаль районы Советы; Аксубай муниципаль районы Башкарма комитеты.</p>

Программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә Гомуми характеристикасы, шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар

Хәзерге вакытта Аксубай муниципаль районында 3 муниципаль мәдәният һәм сэнгатъ учреждениесе үз эшчәнлеген алып бара. Аксубай муниципаль районының мәдәният объектларының гомуми чөлтәре: 3 музей, 40 гомуми

кулланышта булган китапханә, 52 мэдәни-ял итү тибындагы учреждение, 1 Кино учреждениесен үз эченә ала. Аксубай муниципаль районында мэдәният һәм сәнгать өлкәсенә ярдәм итүгә һәм үстерүгә 2014 елда район бюджетыннан 37664,3 мең сум акча юнәлтелгән. Тармакта эшләүчеләр саны 168 кешедән артып китә. 2014 ел йомгаклары буенча район мэдәният учреждениеләрендә уртача айлык хезмәт хакы 14 557 сум тәшкил итә. Күп кенә акчалар матди-техник базаны үстерүгә, тармак объектларын төзүгә һәм реконструкцияләүгә, мэдәният учреждениеләре жиһазларын комплекслы мәгълүматлаштыруга һәм модернизацияләүгә юнәлтелә.

Социологик тикшеренүләр буенча, мэдәният учреждениеләренә хәзерге чөлтәре халыкның сорауларын тулысынча канәгатьләндерми. Халыкны бәяләүдә житәрлек тәмин ителмәү беренче чиратта түбәндәге проблемалар белән бәйле:

мэдәният объектларын тигез урнаштырмау, гамәлдәге учреждениеләрен чыгыштырмача югары "кабул итү чиге" н саклау;

мэдәният учреждениеләре тарафыннан күрсәтелә торган хезмәтләрен күләме һәм төрләре гражданнарның сорауларына, өстенлекләренә һәм көткәннәренә тулысынча туры килми;

мэдәният учреждениеләрен ял итү һәм ижади эшчәнлек, мәгариф һәм үзбелдекле белем бирү, чаралар үткөрү, һәвәскәр берләшмәләр эшчәнлеген өчен заманча югары технологияле жиһазлар, шулай ук халыкның төрле категорияләре өчен, шул исәптән аз хәрәкәтләнүчеләр өчен һәм тормыш эшчәнлеген башка чикләүләре белән мэдәният учреждениеләренә уңайлылыгын тәмин итү чаралары белән житәрлек дәрәжәдә жиһазландырмау;

төрле сәнгать жанрларында (музыкаль, театр), концерт-филармония һәм күргәзмә эшчәнлегендә фестиваль һәм башка программалар үткөрү, концерт һәм башка сәнгать коллективлары өчен база буларак куллану өчен югары дәрәжәдәге эре заманча комплекслар дефициты.

Мэдәният өлкәсендә булган проблемаларны чиңгү механизмы

Проблеманың эчтәлегенә	Чиңгү механизмы
Мэдәни-ял итү тәкъдимнәре гражданнарның сорауларының бөтен диапазонын да каплай алмый	Мэдәни-ял итү эшчәнлегенә өлкәсендә эшчән яңа формаларын һәм ысулларын кергү

Мәдәният учреждениеләренен матди-техник базасы житәрлек дәрәжәдә үсеш алмаган	Матди-техник базаны ныгыту һәм тармакны мәгълүматлаштыру, жиһазларны модернизацияләү, бюджеттан тыш акчаларны, дәүләтнеке булмаган структураларны жәлеп итү
Инвалидлар, тормыш эшчәнлеген чикләнгән кешеләр өчен мәдәният учреждениеләренен житәрлек дәрәжәдә булмавы	Мәдәният учреждениеләрен махсус техника белән жиһазландыру, инвалидлар һәм башка аз хәрәкәтләнүче гражданныр өчен мәдәният учреждениеләрен жайлаштыру, дистанцион хезмәт күрсәтүне үстерү
Инновацион мәдәни проектлар эшләү һәм кергү кирәклеген	Инновацион проектларга, ижади остаханәләргә грант ярдәме
Иске кинотехнологик жиһазлар; югары ижат звеносының квалификацияле кадрлары житмәү; кино житештерүгә һәм кино тармагының матди-техник базасына дәүләт ярдәме житәрлек түгел	булган муниципаль кинотеатрларны цифрлы һәм видеопроекцияле күрсәтү системасы белән янадан жиһазландыру; стационар кино күрсәтү өчен шартлары булмаган торак пунктларга хезмәт күрсәтү өчен заманча проекция һәм тавыш стандарты видеопроекция аппаратурасы белән Кино-видео хәрәкәтләре эшчәнлеген проектны алга таба гамәлгә ашыру

Татарстан Республикасының Аксубай районы буенча халык саны һәм муниципаль мәдәният учреждениеләрен бүлү (музейлар, мәдәни-ял итү төрендәге учреждениеләр, китапханәләр)

Муниципаль районның исеме,	Жирлекләр саны	халык		Мәдәният учреждениеләре саны	Мең кешегә учреждениеләр саны
		Мең кеше	республика халкының гомуми санының проценты		
1	2	3	4	5	6

Аксубай	21	26,8	0,76	96	3,2
Татарстан Республикасы буенча барлыгы	944	3822,04	100	3669	1,0

Аксубай муниципаль районында архив тармагын мәгълүматлаштыруның хәзерге торышы

Аксубай муниципаль районында 1 муниципаль архив эшли. 2023 елның 1 гыйнварына Аксубай муниципаль районы муниципаль архивында саклана торган документларның гомуми күләме 1919-2022 елларда 59440 саклау берәмлеген тәшкил итә. Муниципаль архив автоматлаштырылган фәнни-белешмә аппаратын (тематик мәгълүмат базаларын) булдыру буенча эш алып бара. Хәзерге вакытта документларны тасвирлау күләме 10 процент тәшкил итә. Бу мәгълүматның бер өлеше генә онлайн режимда бар. Үткән вакытка карамастан, муниципаль архивта фәнни-белешмә аппаратының торышы элеккечә оператив автоматлаштыруны таләп итә.

Электрон рәвештә куллану фондын булдыру Сканерлау буенча гына түгел, ә сканерланган документларны эшкәртү буенча да эш алып баруны күздә тотта. Бу бик күп вакыт һәм көч таләп итә торган процесс. Муниципаль архивта барлыгы 263 исемлек бар. Шуңа бәйле рәвештә, зур кеше ресурслары, шулай ук чит оешмаларның ярдәме кирәк, алар фәнни-белешмә аппарат кебек электрон рәвештә куллану өчен зур күләмдә мәгълүматны тиз "залп" кертү мөмкинлеге бирә. Аксубай муниципаль районы архив фондына хакимият органнары, оешмалар, учреждениеләр һәм физик затлар тарафыннан ретроспектив мәгълүматка мөрәжәгатьләр агымы даими арта. Билгеле, социаль-хокукый һәм тематик сорауларның артуы һәм архив фондлары күләменә даими артуы шартларында документлар белән традицион формада эшләрү түбәндәге факторлар белән катлауланачак::

документларны һәм эшләрне бер үк вакытта берничә кулланучы (архив хезмәткәрләре һәм архивларның уку залына килүчеләр)куллану мөмкинлеге булмау;

документларны һәм эшләрне югалту һәм бозу, аларның тиз тузу ихтималы зур. Шуңа бәйле рәвештә, иң яңа мәгълүмати технологияләр ярдәмендә ретроспектив архив мәгълүматларына керү буенча хезмәтләр күрсәтүнен сыйфатын һәм оперативлыгын арттыру - иң актуаль бурыч.

Аксубай муниципаль районының мәдәният өлкәсен үстерү өстенлекләренә катлаулылыгы һәм күп мәгълүмәлеге, масштаблы проблемалар булу, зур ресурс чыгымнары кирәклеген шуны ачык итеп күрсәтә: әлеге программа кысаларында район алдында торган бурычларның бер өлеше генә хәл ителергә мөмкин. Аның чаралары мәдәният өлкәсен ерак перспективага үстерүдә мөһим этап булып тора. Соңгы ике дистә ел практикасы муниципаль программаларны эшләрү һәм гамәлгә ашыру юлы белән мәдәният өлкәсен

үстерүнең проблемалы мәсьәләләрен хәл итүнең нәтижәлелеген раслый. Программа алымы Аксубай муниципаль районының мәдәни үсеше, мәдәни кыйммәтләрен саклау һәм арттыру, район халкының төрле категорияләрен мәдәни байлыklarга һәм ижади эшчәнлеккә жәлеп итү мәсьәләләрен максимал социаль һәм икътисади нәтижәлелек белән хәл итәргә мөмкинлек бирә.

программа максатларына ирешүгә йогынтысын киметү максатыннан рискны көйләү һәм идарә итү чаралары

Программаны гамәлгә ашырганда куркынычларны анализлау һәм куркынычларны идарә итүне муниципаль заказчы программаның координаторы Аксубай муниципаль районы Башкарма комитеты башкара.

Иң житди куркынычларга подпрограммаларны гамәлгә ашыруның финанс һәм административ куркынычларын кертергә мөмкин. Финанс куркынычлары программа буенча кабул ителгән финанс йөкләмәләрен тулысынча үтәмәүдән гыйбарәт. Финанс куркынычын чикләү ысулы булып программа чараларының финанс күрсәткечләрен һәм ирешкән нәтижәләргә бәйле рәвештә күрсәткечләрен ел саен төзәтү тора. Аксубай муниципаль районы бюджетыннан Программа чараларын финанслау житмәү куркынычын киметү мәдәният, социаль партнерлык өлкәсендә инновацион проектларның инвестицион жәлеп итүчәнлегенә механизмнарын формалаштыру юлы белән башкарыла. Административ куркыныч программаны нәтижәсез идарә итү белән бәйле, ул подпрограммаларның максатларын һәм бурычларын үтәмәүгә китерергә мөмкин. Административ куркынычны чикләү ысуллары булып:

программа чараларының үтәлешен контрольдә тоту һәм Программаны гамәлгә ашыруны агымдагы идарә итү механизмын камилләштерү;

программаны гамәлгә ашыруның еллык планнарын формалаштыру;

Программа күрсәткечләренең (индикаторларының) үтәлешен өзлексез мониторинглау;

халыкка мәгълүмат бирү һәм Программаны гамәлгә ашыру барышы турында мәгълүматны ачык бастырып чыгару.

Рисклар белән идарә итү буенча чаралар кабул итү программаны гамәлгә ашыруны мониторинглау һәм аның нәтижәлелеген һәм нәтижәлелеген бәяләү нигезендә Программаның муниципаль заказчысы - координаторы тарафыннан башкарыла.

Төп максатлар, бурычлар, ахыргы нәтижәләренә тасвирлау

Программа һәм аны гамәлгә ашыру вакыты

Программаның максаты 2014-2020 елларга "Татарстан Республикасы мәдәниәтен үстерү" республика программасы белән билгеләнгән Татарстан Республикасы Дәүләт мәдәни сәясәте өстенлекләренә нигезләнә.

Аксубай муниципаль районының социаль-икътисади үсеше максатларында мәдәният һәм сәнгать өлкәсен тотрыклы үстерү өчен кирәкле шартлар тудыру белән беррәттән, әлеге программаның стратегик максаты булып Аксубай муниципаль районы халкының мәдәният, сәнгать һәм

кинематография өлкәсендәге агымдагы ихтыяжларын канәгатьләнדרү һәм яңаларын формалаштыру, район халкы һәм кунаклары өчен мәдәният, сәнгать һәм кинематография учреждениеләренәң жәлеп итүчәнлеген арттыру тора. Бу максатка ирешү өчен системалы характердагы берничә мәсьәләне хәл итәргә кирәк, шул исәптән:

жәмгыять үсешенәң мөһим ресурсы буларак социомәдәни функцияләргә гамәлгә ашыру өчен музейларны комплекслы үстерү;

гражданнарга мәгълүмат һәм белемгә ирәклә керү конституцион хокукларын гамәлгә ашыруны тәмин итә алган китапханә хезмәте системасын үстерү, шулай ук китапханәләрдә саклана торган милли мәдәни мирасны саклау;

милли музыка традицияләрен саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгәтен үстерү;

Аксубай муниципаль районында кинематографияне үстерү, Кино-видеофильмнарны прокатлау һәм күрсәтү өчен кирәклә шартлар тудыру;

Аксубай муниципаль районында халык сәнгать кәсепләрен саклау, өйрәнү һәм үстерү;

Аксубай муниципаль районы территориясендә урнашкан мәдәни мирас объектларының саклануын һәм нәтижәлә файдалануын тәмин итү;

төбәкара һәм милләтара мәдәни хезмәттәшлекне үстерү өчен шартлар тудыру

тармак учреждениеләрен квалификациялә персонал белән тәмин итү өчен заманча идарә итү һәм кадрлар әзерләү механизмнарын кергү;

гражданнар, жәмгыять һәм дәүләт мәнфәгатьләрендә Архив эше белән идарә итү;

мәдәният, сәнгать, кинематография, мәдәни мирас объектларын саклау һәм куллану өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыруны һәм мөнәсәбәтләргә көйләүне тәмин итү.

Программа программа чараларын гамәлгә ашыруның муниципаль дәрәжәсен күздә тотып, аларның үзенчәлеклә бурычлары тиешле подпрограммаларда чагылдырылган.

"2016-2026 елларга музей эшен үстерү" подпрограммасы Аксубай муниципаль районы музей фондын саклауга, өйрәнүгә һәм популярлаштыруга, шулай ук жәмгыятьне үстерүнең мөһим ресурсы буларак социомәдәни функцияләргә гамәлгә ашыру өчен уңай шартлар тудыру максатында музейларны комплекслы үстерүгә юнәлдерелгән.

"2016-2026 елларга китапханә эшен үстерү" подпрограммасы гражданнарга мәгълүматка һәм белемнәргә ирәклә керү конституцион хокукларын гамәлгә ашыруны, шулай ук китапханәләрдә саклана торган милли мәдәни мирасны саклауны тәмин итә алган китапханә хезмәте системасын үстерүгә юнәлдерелгән.

"2016-2026 елларга концерт оешмаларын һәм башкару сәнгәтен үстерү" подпрограммасы милли музыкаль традицияләргә саклау һәм үстерүне, заманча музыка сәнгәтен үстерүне максат итеп куя. Районның муниципаль концерт оешмалары чөтәренәң бүгенгә торышын, концерт

учреждениеләренәң 2026 елга кадәр үсеш перспективаларын чагылдыра.

"2016-2026 елларга кинематографияне саклау һәм үстерү" подпрограммасы Аксубай муниципаль районында кино - видеофильмнарны прокатлау һәм күрсәтү өчен кирәкле шартлар тудыруга юнәлдерелгән.

2016 елга төбәк-ара һәм милләт-ара мәдәни хезмәттәшлекне үстерү - 2026 ел" Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының мәдәни-тарихи һәм мәдәни-инновацион үзәк статусын күтәрүгә юнәлдерелгән төбәкара мәдәни хезмәттәшлеккә ярдәм итүгә, Аксубай муниципаль районында яшәүче халыкларның этномәдәни үзенчәлеген саклауга юнәлдерелгән мәдәни акцияләр һәм чаралар үткөрү буенча чаралар системасын булдыруга, тәрбиягә юнәлдерелгән чаралар үткөрүгә юнәлдерелгән район халкы арасында толерантлык

"2016-2026 елларга архив эшен үстерү" подпрограммасы Аксубай муниципаль районы архив фондын формалаштыруның рациональ системасын үстерүгә, саклауны тәмин итүгә, аны һәрьяклап куллануга һәм аның мәгълүмати ресурсларын яклауга юнәлдерелгән.

Программаны гамәлгә ашыру вакыты 2016 2026 еллар.

Программаны ресурслар белән тәмин итүне нигезләү

Программаны гамәлгә ашыруны финанс белән тәмин итү законнарда билгеләнгән тәртиптә федераль бюджет, Республика, шулай ук Аксубай муниципаль районы бюджеты акчаларын куллануны күздә тотта.

Программаны финанслауның гомуми күләме 720819,3 мең сум тәшкил итә. Программаны гамәлгә ашыруны ресурслар белән тәмин итү фаразлау характерында һәм тиешле бюджетларның мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен коррекцияләнергә тиеш.

Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программа чараларын гамәлгә ашыру барышында муниципаль заказчы-координатор төп башкаручыларның үзара эшчәнлеген тәмин итә, чараларны гамәлгә ашыру барышын һәм турыдан-туры башкаручыларның акчаларны нәтижәле куллануын контрольдә тотта. Программа чараларын гамәлгә ашыру программа заказчысы тарафыннан Программа чараларын башкаручылар белән төзелгән муниципаль контрактлар нигезендә, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы норматив хокукый актларына төгәл туры китереп башкарыла.

Башкарма комитетның мәдәният бүлегенә:

квартал саен, хисап чорыннан соң килә торган айның 25 нче көненә кадәр, Аксубай муниципаль районының икътисад бүлегенә муниципаль программаны гамәлгә ашыру, шулай ук финанс чараларын куллану нәтижәлелеге турында статистик, белешмә һәм аналитик мәгълүмат тапшыра;

ел саен, хисап чорыннан соң киләсе елның 1 мартына кадәр, Аксубай муниципаль районының икътисад бүлегенә муниципаль программаны гамәлгә ашыру буенча эшләрнең барышы һәм аны гамәлгә ашыру өчен акчалардан файдалануның нәтижәлелеге турында мәгълүмат тапшыра.

Программаның социаль-икътисади нәтижәлелеген бәяләү

Мәдәниятнең төп үзенчәлеге шунда ки, мәдәни эшчәнлекнең мөһим нәтижәләре вакыт буенча кичектерелгән социаль эффектта чагыла һәм интеллектуаль потенциалның артуында, шәхесләрнең кыйммәт ориентирлары һәм үз-үзләрен тоту нормаларының үзгәрүендә күренә, бу ахыр чиктә жәмгыятьнең эшчәнлеге нигезләрендә үзгәрешләргә китерә.

Программада мәдәни эшчәнлекнең агымдагы нәтижәләрен генә характерлаучы индикаторлар һәм цифрлы күрсәткечләр системасын куллану күздә тотыла. Шулай ук вакытта конкрет Подпрограммалар үз нәтижәлек күрсәткечләрен үз эченә ала. Программаны һәм аның ярдәмче программаларын гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген бәяләү муниципаль заказчы программаның координаторы тарафыннан башкарыла.

Программаны гамәлгә ашыруның төп социаль-икътисади эффекты Аксубай муниципаль районы гражданның тормышында мәдәниятнең социаль ролен күтәрүдә һәм, шуна күрә, Аксубай муниципаль районында тормыш сыйфатын күтәрүдә, мәдәният өлкәсендә модернизацияләү курсына гамәлгә ашыру өчен уңай ижтимагый атмосфера булдыруда чагыла. Бу эффект аерым алганда белдереләчәк:

Аксубай районында яшәүче халыкларның үзенчәлеге булганда бөтенлекне саклауга ярдәм итүче мәдәни кинлекнең бердәмлеген ныгытуда;

ижади эшчәнлек, халыкка тәкъдим ителгән мәдәни байлыklarның һәм мәдәнияттә һәм сәнгатьтә мәгълүматның төрлелеге һәм ирешүчәнлеге өчен уңай шартлар тудыруда;

мәдәниятнең икътисади үсеше процессын активлаштыруда һәм тармакка жәлеп ителгән дәүләтнеке булмаган ресурсларны үстерүдә;

ижади һөнәрләрнең яшь белгечләренең ирекле хезмәт базары шартларында конкурентлыкка сәләтлелеген тәмин итүдә, шулай ук яшьләргә эстетик тәрбия бирүне үстерүдә.

Мәдәниятне үстерү бурычлары әйләнә-тирә мохитне саклау бурычлары белән тыгыз үрелеп бара. Кагыйдә буларак, бу бәйләнеш мәдәни ландшафтларны һәм истәлекле урыннарны саклау өлкәсендә, музей-тыюлыклар эшчәнлегендә күренә. Истәлекле урыннар һәм саклана торган тарихи-мәдәни территорияләр системасының формалашуы Экология һәм табигый мирасны саклау проблемаларын хәл итү белән турыдан-туры бәйле. Шулай итеп, Программа әйләнә-тирә мохитне саклау бурычы белән тыгыз бәйләнештә мәдәният үсеше проблемаларын хәл итә. Программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеге программада каралган максатчан индикаторларга һәм күрсәткечләргә чынлыкта ирешү дәрәжәсе буларак бәяләнә.

"2016-2026 ЕЛЛАРГА МУЗЕЙ ЭШЕН ҮСТЕРҮ ярдәмче программасы
Программа Паспорты

Исеме	"2016-2026 елларга музей эшен үстерү" (алга таба-ярдәмче программа)
Ярдәмче программаның заказчысы	Аксубай муниципаль районы башкарма комитеты
Ярдәмче программаның төп Эшләүчесе	Аксубай муниципаль районы "мәдәният бүлеге" МКУ
Ярдәмче программаның максаты	Жәмгыять үсешенә мөһим ресурсы буларак социомәдәни функцияләргә гамәлгә ашыру өчен музейларны комплекслы үстерү
Ярдәмче программаның бурычлары	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аксубай районы Музей фондының дәүләт өлешен саклау, өйрәнү һәм комплектлау. 2. Аксубай муниципаль районы музей фондын популярлаштыру. 3. Музейлар тарафыннан мәдәни һәм фәнни-агарту, белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыру. 4. Музейларны мәгълүматлаштыру
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары	2016 - 2026 еллар
Еллар буенча бүленгән подпрограмманы финанслау күләме	Аксубай районы бюджеты акчалары хисабына ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме 14262 мең сум тәшкил итә, шул исәптән еллар буенча: 2016 ел 950 мең сум; 2017 ел 958 мең сум; 2018 ел 965 мең сум; 2019 ел 973 мең сум; 2020 ел 980 мең сум; 2021 ел 987 мең сум; 2022 ел 998 мең сум; 2023 ел -1465 мең сум; 2024 ел 1990 мең сум; 2025 ел 1995 мең сум; 2026 ел 2001 мең сум

	Искәрмә: ярдәмче программаны финанслау күләме фаразлау характерында һәм тиешле финанс елына Аксубай муниципаль районы бюджеты проектын формалаштырганда ел саен төгәлләнергә тиеш
Ярдәмче программаның максатларын һәм бурычларын тормышка ашыруның көтелгән ахыргы нәтижеләре (нәтижеләрне бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет нәтижелелеге күрсәткечләре	Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру 2026 елга артуга ирешергә мөмкинлек бирәчәк: төп фондның реставрацияләнгән эйберләренен реставрацияләүне таләп итүче эйберләр санының өлеше, ел ахырына ел башына дәүләт хисабына һәм саклауга куелган музейларның төп фонды эйберләре санының нисбәте 93 процентка кадәр житә; саклау-янгын куркынычсызлыгы системалары белән жиһазландырылган музей мәйданнарының өлеше 92,5 процентка кадәр; музей эйберләрен актив күрсәтүдә катнашкан төп фонд эйберләренен гомуми санына карата 99 процентка кадәр; отчет чорында музейларга йөрү өлеше белән алдагы чорга нисбәте 33 процентка кадәр; социаль якланмаган гражданның һәм мөмкинлекләре чикләнгән кешеләрнең алдагы чорга карата музейларга килү саны нисбәте 33 процентка кадәр; хисап чорында ачылган үз фондларыннан күргәзмәләр санының алдагы чорга нисбәте 93 процентка кадәр; электрон каталогка кертелгән музей эйберләре саны музей эйберләренен гомуми санына карата 17 процентка кадәр житә; компьютерлаштырылган эш урыннары санының гомуми хезмәткәрләр санына нисбәте 100 процентка кадәр

I. Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру өлкәсенен Гомуми характеристикасы,

шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар.

Аксубай муниципаль районының музей челтәре үз эченә 3 музей учреждениесен ала.

Аксубай муниципаль районы музейлары структурасы (дәүләт музей-тыюлыктары филиалларыннан тыш)

Музей төре	Саны
Тарихи-туган якны өйрәнү	1
Мемориаль	2
Барысы	3

Аксубай муниципаль районы музейларында 6800дән артык саклау берәмлеге саклана.

Музейларга килүчеләрнең төп төркемнәре булып гаилә аудиториясе, балалар аудиториясе, яшьләр, ташламалы категорияле килүчеләр (пензионерлар, инвалидлар һ.б.) тора. Бүгенге көндә музейлар тарафыннан эшлэнгән төрле программалар һәм акцияләр күбрәк нәкъ менә шушы максатчан төркемнәргә юнәлдерелгән.

Район халкының мәдәни кыйммәтләренә керү музейлар тарафыннан күргәзмәләр оештыру юлы белән генә түгел, ә күчеп йөрүче күргәзмәләр, массакүләм чаралар үткәргәндә күргәзмәләр, ТР музейлары белән уртак күргәзмәләр кебек эш формалары белән дә башкарыла. Актив күрсәтүдә катнашкан музей эйберләренә чагыштырма өлеше 95 процент тәшкил итә.

Музей эшчәнлегенә чиркәп итүче проблемалары

музейларның матди-техник базасын жетәрлек дәрәжәдә үстөрмәү;

музейларны саклау-яңгың сигнализацияләре, махсус экспозиция-күргәзмә һәм фонд жиһазлары белән тәэмин итмәү;

бөтен музей фондын мәдәни-мәгариф, фәнни-агарту максатларында актив кулланмау;

дәүләт музейларын мәгълүматлаштыру жетәрлек түгел;

инфраструктураның аз үсеше аркасында Мәдәни туризмның жетәрлек үсеш алмавы.

SWOT-анализ

Куркыныч яклары	Авыр яклары
1. Музей фондының сыйфат һәм сан дәрәжәсе. 2. Музей белгечләренә югары профессиональ дәрәжәсе. 3. Музей эшендә традициянең дәвамлылыгы. 4. Музей биналарын һәм корылмаларын төзү һәм реконструкцияләү. 5. Музейларның эшчәнлеген массакүләм мәгълүмат чараларында киң яктырту. 6. Уртак күргәзмә проектларын оештыру	1. Музейларның матди-техник базасының түбән дәрәжәсе. 2. Дәүләт музейларын мәгълүматлаштыру жетәрлек түгел. 3. Медиа ресурсларны, аерым алганда социаль челтәрләргә нәтижәсез куллану

өчен алдынгы федераль музейларны жәлеп итү	
Мөмкинлекләр	куркынычлар
1. Программаны гамәлгә ашыруга дәүләт һәм жәмәгатьчелек ярдәме. 2. Яңа мәгълүмат системаларын кертү	1. Программаны финанслау тулы күләмдә түгел. 2. Программаны нәтижәсез идарә итү. 3. Административ киртәләр. 4. Реставрация булмау сәбәпле экспонатларны югалту

**"2016-2026 ЕЛЛАРГА МУЗЕЙ ЭШЕН ҮСТЕРҮ" ПРОГРАММАСЫНЫҢ
МАКСАТЫ, БИРЕМНӨРЕ, КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕН
НӘТИЖӘЛӘРЕН БӘЯЛӘУ ҺӘМ ЧАРАЛАРНЫ ФИНАНСЛАУ**

Төп чараларның атамалары	Башкаручы	Төп чараларның үтәү вакыты	Ахыргы нәтижеләргә бәяләү күрсәткечләре, үлчәү берәмлекләре	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
				(база) ел	ел	ел	ел	ел	ел	ел	ел	ел	ел	ел
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Музей фондын тарих һәм мәдәният эсәрләре һәм һәйкәлләр белән тулыландыру	музейлар	2016 - 2026	Музейларның төп фондының дәүләт хисабына һәм саклауга куелган әйберләр санының ел ахырына ел башына нисбәте, %	90	90	90	90	92	93	93	93	93	94	94
Музейларны саклау-яңгынкүрүк	музей	2016 - 2026	Саклау-яңгынкүрүкчүрүк	75	77,5	8	82,5	85	90	92,5	92,5	92,5	93	93

ЫЧСЫЗЛЫГЫ системалары белән тээмин итү			системалары белән жиһазландырылган музей мәйданнарының өлеше, %											
Музей фондын мәдәни- мәгариф, фәнни- агарту максатларында куллануны активлаштыру	музеи	2016 - 2026	Музей әйберләрен актив күрсәтү дә катнаш учылар ның төп фонд әйберлә ренең гомуми санына карата чагышты рма өлеше, %	96	96	97	98	99	99	99	99	99	99	99
Реклама һәм PR эшчәнле ген активла штыру	музеи	2016 - 2026	Хисап чорында музейларга килүчел әрсанының алдагы чорга нисбәте,	80	83	88	89	90	91	92	92	92	93	93

			%											
Күргәзмә эшчәнлеген активлаштыру	музеи	2016 - 2026	Хисап чорында ачылган үз фондларыннан күргәзмәләр санының алдагы чорга нисбәте, %	42	45	50	55	60	75	93	93	93	94	94
Социаль якланмаган граждандар төркемнәренә, шулай ук мөмкинлекләре чикләнгән кешеләрнең музейларга баруларын оештыру	музеи	2016 - 2026	Социаль якланмаган төркем граждандарның һәм мөмкинлекләре чикләнгән кешеләрнең хисап чорында музейларга килү санының алдагы чорга нисбәте, %	30	35	40	45	50	55	55	55	55	55	60

Музейларны компьютер техникасы белән жиһазландыру	музеи	2016 - 2026	Компьютерлаштырылган эшурыннары санының хезмәткәрләренең гомуми санына нисбәте, %	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
---	-------	-------------	---	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

II. Ярдәмче программаның максаты, бурычлары,

ахыргы нәтижеләрне һәм аны тормышка ашыру вақытын тасвирлау

Ярдәмче программаның максаты-Социо-мәдәни функцияләргә гамәлгә ашыру һәм жәмгыятьне үстерүнең мөһим ресурсы буларак музейларны комплекслы үстерү.

Бу максатны тормышка ашыру өчен түбәндәге бурычларны хәл итү кирәк:

1. Музей фондының дәүләт өлешен саклау, өйрәнү һәм комплектлау.
2. Музей фондының дәүләт өлешен популярлаштыру.
3. Музейлар тарафыннан мәдәни һәм фәнни-агарту, белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыру.
4. Музейларны мәгълүматлаштыру.

Ярдәмч программаны гамәлгә ашыру вақыты 2016 2026 еллар.

III Ярдәмче программаның ресурс тәмин ителешен нигезләү

Район бюджеты акчалары хисабына ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме 14262 мең сум тәшкил итә, шул исәптән еллар буенча:

- 2016 ел 950 мең сум;
- 2017 ел 958 мең сум;
- 2018 ел 965 мең сум;
- 2019 ел 973 мең сум;
- 2020 ел 980 мең сум.
- 2021 ел 987 мең сум;
- 2022 ел -998 мең сум
- 2023 ел -1465 мең сум
- 2024 ел 1990 мең сум
- 2025 ел 1995 мең сум
- 2026 ел 2001 мең сум

Ярдәмче программаны финанслау күләме фаразлау характерында һәм тиешле финанс елына ТР Аксубай муниципаль районы бюджеты проектын формалаштырганда ел саен төгәлләнергә тиеш.

IV. Социаль-икътисади нәтижәлелекне бәяләү Программалар

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру районның музей өлкәсендә булган барлык ресурсларны (мәдәни-тарихи, кадрлар, матди-техник) нәтижәле идарә итүгә ярдәм итәчәк, бу музейлар тарафыннан күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатын яхшыртырга мөмкинлек бирәчәк. Болар барысы да республиканың мәдәни мирасын популярлаштыру аша Аксубай районының кызыклы образын формалаштыра.

"2016-2026 ЕЛЛАРГА КИТАПХАНӘ ЭШЕН ҮСТЕРҮ " Ярдәмче программасы Ярдәмче программа паспорты

Исемлек	"2016-2026 елларга китапханә эшен үстерү" (алга таба ярдәмче программа)
Ярдәмче программаның Заказчысы-	ТР Аксубай муниципаль районы башкарма комитеты
Ярдәмче программаны төп төзүчесе	Аксубай муниципаль районы " ЦБС " МБУ
Максаты	Гражданның мәгълүмат һәм белемгә ирелә керү конституцион хокукларын гамәлгә ашыруны тәмин итә алган китапханә хезмәте системасын үстерү, шулай ук китапханәләрдә саклана торган милли мәдәни мирасны саклау
Ярдәмче программа бурычлары	<ol style="list-style-type: none"> 1. Эффектив китапханә хезмәте системасын тәмин итү. 2. Китапханә фондларының актуальләшүен һәм саклануын тәмин итү. 3. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы китапханә челтәренә бердәм мәгълүмат системасын үстерү. 4. Гомуми кулланышта булган китапханәләрнең эшчәнлеген модернизацияләү һәм кулланучыларның нәтижәле эшләве, куркынычсыз һәм уңайлы булуы өчен гомуми кулланышта булган китапханәләрнең матди-техник базасын ныгыту. 5. Китапханәләрнең укуны алга сөрү буенча мәдәни-агарту эшчәнлеген киңәйтү.

	6. Даими һөнәри белем бирү һәм квалификация күтәрү системасын үстерү
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары	2016 - 2026 еллар
Еллар буенча бүленгән ярдәмче программаны финанслау күләме	<p>ТР Аксубай муниципаль районы бюджеты акчалары хисабына Ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме 218063,1 мең сум тәшкил итә, шул исәптән еллар буенча:</p> <p>2016 ел 14281,1 мең сум; 2017 ел 14395 мең сум; 2018 ел 14510 мең сум; 2019 ел -14626 мең сум; 2020 ел 14744 мең сум. 2021 ел 14862 сум; 2022 ел 14 980 сум 2023 ел -20500 мең сум 2024 ел 31775 мең сум 2025 ел 31480 мең сум 2026 ел 31910 мең сум</p> <p>Искәрмә: Ярдәмче программаны финанслау күләме фаразлау характерында һәм тиешле финанс елына Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы бюджеты проекты формалаштырганда ел саен төгәлләштерелергә тиеш</p>
Ярдәмче программаның максатларын һәм бурычларын тормышка ашыруның көтелгән ахыргы нәтижәләре (нәтижәләрне бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет нәтижәләлеге күрсәткечләре	<p>Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру 2026 елга ирешергә мөмкинлек бирәчәк:</p> <p>район халкына китапханә хезмәте күрсәтү белән каплауны 85 процентка кадәр арттыру; гомуми кулланышта булган китапханәләрнең гомуми фондында яңа керемнәр өлешен 3,6 процентка кадәр арттыру; узган ел белән чагыштырганда цифрлаштырылган басмалар санының еллык үсеше 20 процентка; үзәкләштерелгән язылу исемнәре саны 22 берәмлеккә кадәр үсә; китапханәләрнең жыелма электрон каталогында библиографик язмалар санын 20 мең берәмлеккә кадәр арттыру; компьютер жиһазлары һәм Интернет челтәренә керү белән жиһазландырылган гомуми кулланыштагы китапханәләрнең өлешен 100 процентка кадәр арттыру; база чоры белән чагыштырганда виртуаль керүдәге</p>

	<p>электрон басмалар санының 5 процентка кадәр артуы; Заманча китапханә жиһазлары һәм жиһазлары белән тәэмин ителгән китапханәләрнең өлөшөн 2 процентка кадәр арттыру; төзелгән модель китапханәләр саны 11 берәмлеккә кадәр үсә; ел саен үткәрелгән Муниципаль китапханә чаралары саны 4 берәмлеккә кадәр үсә; грантлар буенча ел саен гамәлгә ашырылган китапханә проектлары саны арту 1 берәмлектән ким түгел; ел дәвамында квалификациясен күтэргән белгечләрнең өлөшөн тармак белгечләрнең гомуми саныннан 1 процентка кадәр арттыру</p>
--	--

I. Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә Гомуми характеристикасы

шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар

Гомуми кулланышта булган китапханәләр бердәм мәгълүмати һәм мәдәни киңлек булдыруда һәм гражданның мәгълүматка һәм мәдәни кыйммәтләргә керү конституцион хокукларын гамәлгә ашыруда төп звено булып тора.

Районда 40 гомуми кулланыштагы китапханә, шул исәптән 1 балалар китапханәсе эшли. Гомуми кулланышта булган китапханәләр фонды 340 меңнән артык саклау берәмлеген тәшкил итә. Теркәлгән кулланучылар саны 25 мең кеше (район халкының 91 проценты, республика буенча уртача 39 процент), еллык килүләр саны 530 меңнән артык кеше тәшкил итә.

Россия Федерациясе субъектларының социаль инфраструктура объектларына норматив ихтыяжын билгеләү методикасына ярашлы рәвештә, районның гомуми кулланыштагы китапханәләре белән тәэмин ителешә 100 процент тәшкил итә, бер китапханәгә 800 кеше туры килә (ТР буенча-2,4 мең кеше).

Китап белән тәэмин ителеш районның гомуми кулланыштагы китапханәләренең 1 укучысына 13,8 китап тәшкил итә (ТР буенча-15,7).

Район халкына гомуми кулланышта булган китапханәләр тарафыннан күрсәтелә торган хезмәтләр социаль-икътисади сәясәтнең мөһим факторы булып тора, гражданның мәгарифенә һәм мәдәни үсешенә ярдәм итә, районның һәр кешесенә мәгълүматка иреккә керү мөмкинлеген тәэмин итә.

Хәзерге вакытта китапханә тармагында актуаль проблемалар булып:

1. Китапханә фондларын сыйфатлы яңартуның акрын темплары: актуаль тармак әдәбиятына, балалар әдәбиятына кискен ихтыяж бар, фондларны яңартуны арттыру кирәк.

2. Китап саклау майданнары житмәү

3. Китапханәләрнең зәгыйфь матди-техник базасы.

4. Электрон рәвештә күрсәтелә торган хезмәтләрнең күләмен һәм төрләрне арттыру таләп ителә

5. Китапханә кадрлары кытлыгы проблемасы саклана.

Көчле яктары	Авыр яктары
Үзәкләштерелгән китапханә системаларының үсеш алган системасы;	Тармакны финанслау житми; кадрлар потенциалын киметү; жиһазларның шактый өлеше тузган; китапханә биналары заманча дизайн һәм уңайлы мохит таләпләренә туры килми
Мөмкинлекләр	Кыенлыктар
Мәгълүмат технологияләрен үстерү ярдәмендә китапханә ресурсларын һәм хезмәтләрен куллану мөмкинлеген арттыру; менеджментны камилләштерү; ихтыяжны ачыклау һәм китапханә хезмәтенең яңа формаларын кертү; шул исәптән сервис мөмкинлекләрен киңәйтү; китапханәне аралашу һәм ижат итү урыны буларак үстерү; проект эшчәнлеген үстерү; китапханәләрнең грантларда, конкурсларда, проектларда катнашуы	Халыкның өстенлекләрен үзгәртү: укучылар саны кимү; кадрлар потенциалын киметү, квалификацияле белгечләрнең китүе; фондларның саклануын киметү

II. Ярдәмче программаның максатлары, бурычлары, ахыргы нәтижеләрне һәм аны тормышка ашыру вакытын тасвирлау

Ярдәмче программаның максатлары гражданның мәгълүмат һәм белемгә ирәклә керү конституцион хокукларын гәмәлгә ашыруны тәмин итә алган китапханә хезмәте системасын үстерү, китапханәләрдә саклана торган милли мәдәни мирасны саклау.

Куелган максатларга ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү каралган:

1. Эффектив китапханә хезмәте системасын тәмин итү;
2. Китапханә фондларының актуальләшүен һәм саклануын тәмин итү;
3. Район китапханә челтәренең бердәм мәгълүмат системасын үстерү;
4. Гомуми кулланышта булган китапханәләрнең эшчәнлеген модернизацияләү һәм кулланучыларның нәтижелә эшләве, куркынычсыз һәм уңайлы булуы өчен гомуми кулланышта булган китапханәләрнең матди-техник базасын ныгыту;
5. Китапханәләрнең укуны алга сөрү буенча мәдәни-агарту эшчәнлеген киңәйтү;
6. Даими һөнәри белем бирү һәм квалификация күтәрү системасын үстерү.

Ярдәмче программаны гәмәлгә ашыру вакыты 2016-2026 еллар.

III. Ярдәмче программаны ресурс белән тәэмин итү

Аксубай муниципаль районы бюджеты акчалары хисабына Ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме 218063,1 мең сум тәшкил итә, шул исәптән еллар буенча:

2016 ел -14281,1 мең сум;

2017 ел 14395 мең сум;

2018 ел 14510 мең сум;

2019 ел 14626 мең сум;

2020 ел 14744 мең сум;

2021 ел 14862 мең сум;

2022 ел 14980 мең сум.

2023 ел -20500 мең сум

2024 ел 31775 мең сум

2025 ел 31480 мең сум

2026 ел 31910 мең сум

Ярдәмче программаны финанслау күләме фаразлау характерында һәм тиешле финанс елына Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы бюджеты проектын формалаштырганда ел саен төгәлләнергә тиеш

IV. Икътисади һәм социаль эффективлыкны бәяләү

Ярдәмче программаны гамәлгә төп көтелгән нәтижеләре:

китапханә фондының оптималь моделен төрле мәгълүмат чараларында документлар белән тулыландыруны тәэмин итү һәм фондларның сыйфат характеристикаларын яхшырту аша булдыру; китапханә фондларының яңартылуын арттыру;

район китапханәләренең жыелма электрон каталогы күләмен арттыру; компьютер жиһазлары һәм Интернет челтәренә керү белән жиһазландырылган районның гомуми кулланыштагы китапханәләре өлешен арттыру; китапханәләрнең мәгълүмати һәм белем бирү эшчәнлеген активлаштыру, укучыларга хезмәт күрсәтү юнәлешләрен һәм формаларын киңәйтү; халыкка мәгълүмат һәм китапханә хезмәтләрен яхшырту, Интернет челтәренә керү мөмкинлекләрен киңәйтү.

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның төп социаль эффекты - халыкның барлык социаль төркемнәре өчен китапханәләрнең мөмкинлеген тәэмин итү, китапханәчеләрнең заманча үсешенә ярдәм итү, китапханәчеләрнең эшенә уңайлы шартлар тудыру һәм китапханә кулланучыларына хезмәт күрсәтүнең сыйфатын күтәрү, китапханәләрнең жәмгыятьтәге абруен һәм ролен арттыру, китапханәләрнең укуны һәм китапны алга сөрү буенча мәдәни-агарту эшчәнлеген киңәйтү, китапханәләрнең ялын оештыру һәм халыкның барлык категорияләрен укуга жәлеп итү буенча эшен камилләштерү, китапханә эше өлкәсендә бюджет акчаларын куллануны оптимальләштерү.

«2016-2026 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сэнгатен үстерү» ярдәмче программасы

Паспорт

Муниципаль ярдәмче программаның исеме	"2016-2024 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сэнгатен үстерү"		
Муниципаль ярдәмче программаның максаты	<p>Аксубай районы территориясендә бердәм мәдәни кинлек булдыру һәм саклау;</p> <p>- мәдәният учреждениеләренең муниципаль берәмлекләренең жирле үзидарә органнары, ижтимагый берләшмәләр һәм оешмалар, мәгариф системасы учреждениеләре, массакуләм мәгълүмат чаралары, ижади һәм дини оешмалар белән ведомствоара хезмәттәшлеген үстерү;</p> <p>халыкта гражданлык үзенчәлеген, әхлакый-әхлакый һәм толерант дөньяга карашны формалаштыру буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру.</p> <p>- эш юнәлешләрен һәм формаларын камилләштерү ;</p> <p>- мәдәни-ял итү учреждениеләрендә чараларның сыйфатын күтәрү</p> <p>- КДУ учреждениеләрен методик һәм мәгълүмати тәмин итү.</p>		
Муниципаль ярдәмче программаның бурычлары	<p>Торак пунктның мәдәниятен, сэнгатен үстерү, тарихи-мәдәни мирасын саклау һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыру.</p> <p>Планга ярашлы рәвештә МАССАКУЛӘМ һәм бәйрәм мәдәни-массакуләм программа чараларын үткәрү.</p> <p>Мәдәни-ял чараларында катнашучылар санын арттыру.</p> <p>Халыкта гражданлык үзенчәлеген формалаштыруны, ижади потенциалны ачуны,</p>		

	толерантлык тәрбияләүне, этник һәм конфессияара мөнәсәбәтләр мәдәниятен тәмин итүче "мәдәният" өлкәсендә системаны үстерү һәм модернизацияләү													
Муниципаль ярдәмче программаның муниципаль заказчысы	ТР Аксубай МР башкарма комитеты													
Муниципаль ярдәмче программаны эшләүче	ТР Аксубай МР «ЦКС» (РДК) МБУК													
Муниципаль ярдәмче программаны гамәлгә ашыру вакыты	2016-2026 еллар													
Муниципаль ярдәмче программаны финанслау чыганаclarы, шул исәптән еллар буенча:	Финанслау чыганаclarы булып Аксубай МР бюджеты акчалары тора													
	Чыгымнар (мең сум).													
	Барысы	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026		
Жирле бюджет акчалары	411606,4	23032,8	20249,6	20417	20581,1	20745,1	20891,1	20970,1	52158,7	70708,3	70845,3	71007,3		
Муниципаль ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның планлаштырылган нәтижеләре	Төрле дәрәжәдәге конкурсларда, фестивальләрдә катнашучылар санын арттыру; Клуб формированиеләрендә катнашучылар алган дипломнар, премияләр санын арттыру; Программа массакуләм һәм мәдәни-массакуләм чараларда катнашучыларның өлешен арттыру; Сәнгать үзешчәнлегенә клуб формированиеләрен һәм аларда катнашучылар санын арттыру; Түләүле нигездә чараларны арттыру													

I.Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә Гомуми

характеристикасы,шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар
Жәмгыятьнең хәзерге үсеш этабының үзенчәлеге булып, кешеләрнең рухи тормышын оештыручы факторларның берсе буларак, мәдәниятнең социаль роленә үсә тора. Шул ук вакытта мәдәният кешелекнең рухи тәҗрибәсе буларак кына түгел, ә һәр кешенең иҗатка сәләтен формалаштыручы, кешелекнең яшәшенә нигез салучы, цивилизацияле тормышның

кыйммәтләрән һәм формаларын саклау сәләте буларак та чыгыш ясый. Жәмгыятьнең мәдәни үсешенә кирәкле критерие булып кешенең ижади көчләрән, сәләтләрән һәм талантларын күрсәтү һәм үстерү өчен кирәкле шартлар булуы тора. Халыкның мәдәни тормыш сыйфатын яхшыртуга юнәлдерелгән мәсьәләләрне хәл итү жирле үзидарә органнарының мәдәният өлкәсендәге вәкаләтләрән гамәлгә ашыру һәм әлеге проблемаларны программа-максатлы метод нигезендә хәл итү кирәклегә белән билгеләнә. Муниципаль ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру мәдәният учреждениеләренә матди-техник базасын ныгытуга юнәлдерелгән – бу мәдәниәтне хәзерге шартларда Аксубай районының социаль-иқтисади үсешенә иң мөһим ресурсларының берсе буларак тануны билгеләүче конкрет адымнар.

Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру мәдәни эшчәнлекнең барлык субъектлары катнашында социаль әһәмиятле максатларга ирешергә мөмкинлек бирәчәк, бюджет ресурсларын нәтижәле куллануны тәмин итәчәк һәм ярдәм итәчәк:

1. Торак пунктның мәдәниәтен, сәнгәтен үстерү, тарихи – мәдәни мирасын саклау һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыру.
2. Планга ярашлы рәвештә МАССАКҮЛӨМ һәм бәйрәм мәдәни-массакуләм программа чараларын үткәрү.

ПРОГРАММАГА КЕРТЕЛГӘН ЧАРАЛАР ИСЕМЛЕГЕ

1. Мәдәни-ял итү юнәлешендәге системаны модернизацияләү.

Бу процессны камилләштерү буенча чаралар системасы:

- клуб, китапханә, музей системасында халык белән эшләү буенча эшнә өстенлекле юнәлешләрән билгеләү;
- инновацион формаларны һәм ысулларны үстерү;
- районның муниципаль берәмлекләре белән үзара хезмәттәшлекне тәмин итү;

мәдәни-ял итү чараларын популярлаштыру.

Мәдәни-ял итү учреждениеләрендә мәгълүмати, фәнни-теоретик һәм методик тәмин итү.

мәдәниәт өлкәсендә программалар һәм методикалар комплексын эшләү;

балалар, яшүсмерләр һәм яшьләрдә патриотик тәрбия формаларын, ысулларын һәм чараларын эшләү;

районның социаль-иқтисади үсешендә кирәк мәдәниәт учреждениеләре өчен шартлар тудыру;

халыкның ижади потенциалын үстерүгә ярдәм итү;

ярдәмче программаны гамәлгә ашыру кысаларында башкаручылар түбәндәге функцияләрне башкаруны күздә тотта:

- алар тарафыннан социаль-мәдәни юнәлештәге чараларның ярдәмче программа (планнарын) эшләү һәм аларны гамәлгә ашыруны оештыру ярдәмче программа үтәү буенча конкрет эшләрне, һәр чара буенча кирәкле чыгымнарны һәм аларны финанслау чыганақларын күрсәтеп);

ярдәмче программа буенча чаралар үткәрү

Ярдәмче программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтижәләре (нәтижәләрне бәяләү индикаторлары) :

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
"Мәдәни-ял итү учреждениеләр е" тармагында инфраструктураны модернизацияләү											
мәдәни-массакуләм чаралар санын арттыру	10250 чара	10260 чара	10270 м чара	10280 чара	10290 чара	10988	11419	11419	11419	11419	11419
барлык КДУда (мәдәни-ял итү учреждениеләр ендә)14 яшькә кадәрге балалар өчен чаралар санын арттыру:	.- 900 чара	910 чара	920 чара	.-930 чара	940 чара	1400 чара	1400 чара	1400	1400	1400	1400
барлык КДУда (мәдәни-ял итү учреждениеләр ендә) 14-25 яшьлек яшьләр өчен чаралар санын арттыру	.- 630 чара	640 чара	650 чара	660 чара	670 чара	700	750	750	750	800	850
Килүчеләр саны, мең кеше	22547	22600	22650	22700	22800	22280	22800	22800	22800	30000	30000
барлык КДУда мәгълүмати-агарту чаралары үткәру	900 чара	910 чара тий	920 чара тий	930 чара	940 чара	1000	1200	1200	1200	1200	1250
халык арасында толерантлык формалаштыруга юнәлдерелгән чаралар үткәру	55 м чара	60 чара	70 м чара тий	80 чара	90 чара	90 чара	90 чара	90	90	100	100

түләүле нигездә чаралар үткөрү	.-650 чара	660 чара	670 чара	680 чара	690 чара	690	690	690	690	700	700
халыкны мәдәни-ял итү формирование ләре белән колачлау	252 форми ровани й	255 форм ирова ний	260 форм ирова ний	265 форми ровани й	270 меро прия тий	280	280	280	280	280	280
Катнашучылар саны, аларда кеше	2489	2500	2550	2600	2630	2700	2800	2800	2800	2800	2800
Район һәм муниципаль халык ижаты конкурсларын һәм фестивальләре н оештыру/фина нслау	5/ төзелгә н сметал ар буенча	7/ төзел гән смета лар буен ча	8/ төзел гән смета лар буен ча	9/ төзелгә н сметал ар буенча	10/ төзел гән смета лар буен ча	10/ төзел гән смета лар буен ча	10/ төзел гән смета лар буен ча	10	10	10	10
Республика һәм Бөтенроссия фестивальләре ндә, акцияләрендә, конкурсларынд а катнашу/финан слау	Графи к буенча / төзелгә н сметал ар буенча	Граф ик буен ча/ төзел гән смета лар буен ча	Граф ик буен ча/ төзел гән смета лар буен ча	Графи к буенча / төзелгә н сметал ар буенча	Граф ик буен ча/ төзел гән смета лар буен ча	Граф ик буен ча/ төзел гән смета лар буен ча	Граф ик буен ча/ төзел гән смета лар буен ча	-/-	-/-	-/-	-/-

2016-2026 ЕЛЛАРГА "КИНЕМАТОГРАФИЯНЕ САКЛАУ ҺӘМ ҮСТЕРҮ

Ярдәмче программа исемлеге

Ярдәмче программа исемлеге	"2016-2026 елларга кинематографияне саклау һәм үстерү" (алга таба-ярдәмче программа)
Ярдәмче программаның заказчысы	Аксубай муниципаль районы башкарма комитеты
Төп төзүче	ТР Аксубай муниципаль районы " ЦКС " МКУ
Максаты	Аксубай муниципаль районында кинематографияне үстерү, Кино-видеофильмнарны прокатлау һәм күрсәтү өчен кирәкле шартлар тудыру

	<p>1. Заманча Ватан һәм чит ил кинофильмнары белән фильм фондын үстерү өчен уңай шартлар тудыру.</p> <p>2. Муниципаль кинематографиянең матди-техник базасын саклау һәм үстерү</p> <p>3. Район халкының барлык катламнарының заманча кино күрсәтү хезмәтләренә тигез керү өчен шартлар тудыру.</p>
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары	2016- 2026 еллар
Еллар буенча бүленгән ярдәмче программаны финанслау күләме	<p>Аксубай муниципаль районы бюджеты акчалары хисабына Ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме 3763 мең сум тәшкил итә, шул исәптән еллар буенча:</p> <p>2016 ел 250 мең сум; 2017 ел -255 мең сум; 2018 ел -258 мең сум; 2019 ел 260 мең сум; 2020 ел 265 мең сум. 2021 ел 265 мең сум; 2022 ел 265 мең сум 2023 ел -385 мең сум 2024 ел -515 мең сум 2025 ел 520 мең сум 2026 ел 525 мең сум</p> <p>Искәrmә: Ярдәмче программаны финанслау күләме фаразлау характерында һәм тиешле финанс елына Аксубай муниципаль районы бюджеты проекты формалаштырганда ел саен төгәлләнергә тиеш</p>
Ярдәмче программаның максатын һәм бурычын тормышка ашыруның көтелгән ахыргы нәтижәләре (нәтижәләрне бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет күрсәткечләре	<p>Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру 2026 елга:</p> <p>2026 елда Кино чараларына килүчеләр санының үсеш темплары 60 процентка кадәр;</p>

I. Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә гомуми характеристикасы,

шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар

Аксубай муниципаль районының муниципаль кинематография учреждениесе халыкның төрле категорияләренә социаль гарантияле Кино хезмәт күрсәтү төрләренә хокукларны тәмин итеп, мөһим функцияләренә

башкара.

Аксубай муниципаль районының мәдәни тормышында Кинематография мөһим роль уйный. Зур нәфис һәм документаль фильмнар фонды булганлыктан, халыкның мәдәни ялын оештыру, шулай ук кино чаралары белән эстетик, идея-әхлакый, патриотик тәрбия бирү буенча зур эш алып барыла. Традицион рәвештә балалар тамашачысын жәлеп итеп кино чаралары үткәругә зур игътибар бирелә

Аксубай муниципаль районында 1 Кино үзәге эшли.

II. Ярдәмче программаның максаты, бурычлары, чикләренә тасвирлау аны гамәлгә ашыру нәтижәләре һәм вакыты

Ярдәмче программаның максаты-кинематографияне үстерү өчен кирәкле шартлар тудыру: Аксубай муниципаль районында кино-видеофильмнарны прокатлау һәм күрсәтү. Куелган максатка ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү каралган:

1. Аксубай муниципаль районы кинофондын заманча Ватан һәм чит ил кинофильмнары белән үстерү өчен уңай шартлар тудыру;
2. Муниципаль кинематографиянең матди-техник базасын саклау һәм үстерү.
3. Район халкының барлык катламнарының заманча кино күрсәтү хезмәтләренә тигез керү өчен шартлар тудыру;

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру вакыты 2016-2026 еллар.

III. Ярдәмче программаның ресурс тәмин ителешен нигезләү Аксубай муниципаль районы бюджеты акчалары хисабына Ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме 3763 мең сум тәшкил итә, шул исәптән еллар буенча:

2016 ел 250 мең сум;
2017 ел 255 мең сум;
2018 ел -258 мең сум;
2019 ел 260 мең сум;
2020 ел 265 мең сум.
2021 ел 265 мең сум;
2022 ел 265 мең сум.
2023 ел -385 мең сум
2024 ел -515 мең сум
2025 ел 520 мең сум
2026 ел 525 мең сум

Подпрограмманы финанслау күләме фаразлау характерында һәм тиешле финанс елына Аксубай муниципаль районы бюджеты проектын формалаштырганда ел саен төгәлләнергә тиеш .

IV. Ярдәмче программаның социаль-иқтисади нәтижәләлеге бәяләү

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру ярдәм итәчәк:

районның авыл халкы өчен заманча техник чаралар нигезендә кино күрсәтүнең уңайлылык дәрәжәсен арттыру.

ПОДПРОГРАММА
2016-2026 ЕЛЛАРГА МӘДӘНИ ХЕЗМӘТТӘШЛЕК""ТӨБӘК-АРА ҺӘМ
МИЛЛӘТ-АРА ҮСЕШ ярдәмче программасы
 Ярдәмче программа паспорты

Ярдәмче программаның Исеме	" 2016-2026 елларга төбәкара һәм милләтара мэдәни хезмәттәшлекне үстерү " (алга таба-ярдәмче программа
Ярдәмче программаның заказчысы	Аксубай муниципаль районы башкарма комитеты
Ярдәмче программаның эшләнүче	Аксубай муниципаль районы "мәдәният бүлеге" МКУ
Максаты	Аксубай муниципаль районында төбәкара һәм милләтара мэдәни хезмәттәшлекне үстерү өчен шартлар тудыру
Бурычлары	1. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының мэдәни-тарихи һәм мэдәни-инновацион үзәк статусын күтәрүгә юнәлдерелгән төбәкара мэдәни хезмәттәшлеккә ярдәм итү 2. Аксубай муниципаль районында яшәүче халыкларның этномэдәни үзенчәлеген саклауга юнәлдерелгән мэдәни акцияләр һәм чаралар үткәрү буенча чаралар системасын булдыру. 3. Район халкы арасында толерантлык тәрбияләнүгә юнәлдерелгән чаралар үткәрү
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары	2016 - 2026 еллар
Еллар һәм чыганаclar буенча бүленгән ярдәмче программаны финанслау күләме	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы бюджеты акчалары хисабына Ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме 4950 мең сум тәшкил итә, шул исәптән еллар буенча: 2016 ел 450 мең сум; 2017 ел 450 мең сум; 2018 ел 450 мең сум; 2019 ел 450 мең сум; 2020 ел 450 мең сум. 2021 ел 450 мең сум; 2022 ел 450 мең сум 2023 ел -450 мең сум 2024 ел 450 мең сум 2025 ел 450 мең сум 2026 ел 450 мең сум

	<p>Искәрмә: Ярдәмче программаны финанслау күләме фаразлау характерында һәм тиешле финанс елына Аксубай муниципаль районы бюджеты проектын формалаштырганда ел саен төгәлләнергә тиеш</p>
<p>Ярдәмче программаның максатын һәм бурычларын тормышка ашыруның көтелгән ахыргы нәтижеләре (нәтижеләрне бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет нәтижелелеге күрсәткечләре</p>	<p>Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру 2026 елга артуга ирешергә мөмкинлек бирәчәк: район халыкларының этномәдәни үзенчәлеген саклауга юнәлдерелгән мәдәни акцияләр һәм программалар саны 20гә кадәр чара дәүләт органнары, мәдәни-агарту учреждениеләре, милли-мәдәни берләшмәләр, шулай ук аерым гражданнар белән уртак проектлар саны 10 проектка кадәр; Россия төбәкләрендә "Сабантуй" татар халык бәйрәме эсәрләре саны -1;</p>

I. Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру өлкәсенең Гомуми характеристикасы,

шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар Аксубай муниципаль районының «мәдәният бүлеге» МКУ районда милләтара һәм конфессияара татулыкны саклау, халыкларның рухи ихтыяжларын канәгатьләндерү мәсьәләләрен хәл итү буенча максатчан эшчәнлек алып бара.

Бу эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен «мәдәният бүлеге " МКУ каршында 3 милли үзәк эшли:

Түбән Баланда СДК каршында урнашкан Рус милли үзәге, Калина халык фольклор коллективы һәм Веретенышко балалар фольклор коллективы белән

Чуваш милли үзәге, Иске Тимошкино СДК каршында Уяв халык фольклор коллективы белән;

»ЗАМАН " фольклор коллективы белән татар милли үзәге (Аксубай РДК)

Милләтара килешүне саклау кысаларында районда даими нигездә татар милли бәйрәмнәре Сабантуй, Нәүрүз, Чуваш Уяв, рус Троица, Рус кышын үткәру, Спас йөрешләре, алма пирогы фестивале һ. б. чаралар үткәрелә.

Шулай ук Толерантлык мөнәсәбәтен һәм милли дәрәжә хисләрен тәрбияләүгә юнәлдерелгән бәйрәм календарь чаралары үткәрелә: «Татарстан Республикасы суверенитеты Көне», «килешү һәм татулашу көне» һ. б.

Татар халкының мәдәни үзенчәлеген саклауга, татар халкының мәдәниятен һәм сәнгәтен пропагандалауга, аны тарихи ватаннан читтә Гомумроссия киңлегенә актив рәвештә алга этәрүгә юнәлдерелгән проектлар арасында Сабантуй халык бәйрәме аерым урын алып тора. Сабантуй үз чикләрен Татарстан Республикасы һәм татарларның милли-мәдәни автономияләре, урыннарда эшләрчә һәм бу бәйрәмнең әһәмиятен абруйлы һәм ышандырырлык итеп күрсәтә белүче татар ижтимагый оешмаларының уртак тырышлыгы белән киңәйтә.

Татарстан Республикасынан читтә яшәрчә ватандашларга ярдәм итү максатыннан мәдәният бүлеге Аксубай муниципаль районы Башкарма комитеты белән берлектә Димитровград шәһәрндә (РФ Ульяновск өлкәсе) "Сабантуй" татар халык бәйрәмен үткәрә.

Аксубай муниципаль районы берничә ел дәвамында «Чуаш чыпчыгы» республика чуаш мәдәнияте фестивален үткәрү урыны булды.

Һәр Хисап елы дәвамында Мәдәният бүлеге район территориясендә яшәрчә халыкларның милли мәдәниятләрен үстерү һәм саклау кысаларында район фестивальләре һәм конкурслары үткәрә.

II. Ярдәмче программаның максаты, бурычлары,

ахыргы нәтижеләрне һәм аны тормышка ашыру вакытын тасвирлау

Ярдәмче программаның максаты-Аксубай муниципаль районында төбәкара һәм милләтара мәдәни хезмәттәшлекне үстерү өчен шартлар тудыру, Аксубай муниципаль районы территориясендә терроризм һәм экстремизмны профилактикалау.

Куелган максатка ирешү түбәндәге бурычларны тормышка ашыруны күздә

тота:

1. Татарстан Республикасы Аксубай районының мәдәни-тарихи һәм мәдәни-инновацион үзәк статусын күтәрүгә юнәлдерелгән төбәкара мәдәни хезмәттәшлеккә ярдәм итү.

2. Аксубай районында яшәүче халыкларның этномәдәни үзенчәлеген саклауга юнәлдерелгән мәдәни акцияләр һәм программалар үткәрү буенча чаралар системасын булдыру;

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру вакыты 2016 2026 еллар.

III. Ярдәмче программаның ресурс тәмин ителешен нигезләү Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы бюджеты акчалары хисабына Ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме 4950 мең сум тәшкил итә, шул исәптән еллар буенча:

2016 ел 450 мең сум;

2017 ел 450 мең сум;

2018 ел 450 мең сум;

2019 ел 450 мең сум;

2020 ел 450 мең сум.

2021 ел 450 мең сум;

2022 ел 450 мең сум.

2023 ел 450 мең сум

2024 ел -450 мең .сум

2025 ел 450 мең сум

2026 ел 450 мең сум

Подпрограмманы финанслау күләме фаразлау характерында һәм тиешле финанс елына Аксубай муниципаль районы бюджеты проекты формалаштырганда ел саен төгәлләнергә тиеш.

IV. Ярдәмче программаны социаль-икътисади нәтижәлелекне бәяләү Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның социаль-икътисади эффекты бу процесста катнашучы Аксубай районы мәдәният учреждениеләрен колачлаучы төбәк-ара хезмәттәшлекне координацияләүнең бербөтен системасын булдырудан гыйбарәт һәм:

районда, Татарстан Республикасында һәм Россия төбәкләрендә милләтара мәдәни элементларне киңәйтүдә;

районда яшәүче барлык милләтләр һәм халыклар вәкилләренең үзара аңлашуын һәм үзара хөрмәтен үстерүне тәмин итүче милләтара мәдәни алмашу һәм хезмәттәшлекнең төрле формаларына ярдәм итүдә;

милләтара мөнәсәбәтләрне гармонияләштерүдә, массакүләм чаралар үткәрү процессында төрле мәдәниятләрнең үзара хезмәттәшлегендә һәм үзара баетуында.

"2016-2026 ЕЛЛАРГА АРХИВ ЭШЕН ҮСТЕРҮ" Ярдәмче программасы
Ярдәмче программа паспорты

Ярдәмче программа исеме	" 2016-2026 елларга архив эшен үстерү "(алга таба-ярдәмче программа)
Ярдәмче программаның заказчысы	Аксубай муниципаль районы башкарма комитеты
Ярдәмче программаның төп Эшлөүчесе	Аксубай муниципаль районы башкарма комитеты каршындагы архив бүлеге
Ярдәмче програаманың максаты	Гражданнар, жәмгыять һәм дәүләт мәнфәгатьләрендә Архив эше белән идарә итү
Ярдәмче программаның бурычлары	Аксубай муниципаль районы архив фонды документларын һәм башка архив документларын саклауны, исәпкә алуны, комплектлауны һәм куллануны тәэмин итү
Ярдәмче программа ны гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары	2016 - 2026 еллар
Еллар буенча бүленгән ярдәмче программаны финанслау күләме	Аксубай муниципаль районы бюджеты акчалары хисабына Ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме 7204 мең сум тәшкил итә, шул исәптән еллар буенча: 2016 ел 485 мең сум; 2017 ел 490 мең сум; 2018 ел 493 мең сум; 2019 ел 498 мең сум; 2020 ел 501 мең сум. 2021 ел 501 мең сум; 2022 ел 501 мең сум 2023 ел -780 мең сум 2024 ел -985 мең сум 2025 ел 985 мең сум 2026 ел -985 мең сум Искәrmә: Ярдәмче программаны финанслау күләме фаразлау характерында һәм тиешле финанс елына Аксубай муниципаль районы бюджеты проекты формалаштырганда ел саен төгәлләнергә тиеш
Ярдәмче программаның максатын һәм бурычын тормышка ашыруның көтелгән ахыргы нәтижеләре (еллар буенча бүленгән нәтижеләрне	Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру 2026 елга артуга ирешергә мөмкинлек бирәчәк: муниципаль архив биналарының архив документларын даими саклауны тәэмин итүче норматив шартларга туры килү дәрәжәсе 90 процентка кадәр;

бәялөү индикаторлары) һәм аның бюджет нәтижәлелеге күрсәткечләре	архивлар тарафыннан билгеләнгән срокларда үтәлгән сорауларның өлеше, бер ел эчендә килгән сорауларның гомуми күләмендә 99 процентка кадәр
--	---

I. Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә Гомуми характеристикасы шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар Аксубай муниципаль районының Архив фонды республика халыкларының тарихи-мәдәни мирасының мөһим өлеше булып тора, аның нигезендә жәмгыять үз-үзенә хәзергедән үткәнгә һәм киләчәккә карарга мөмкинлек ала. Бүгенге көндә бу мирасны саклау кешеләргә һәм жәмгыятькә дүләтчелек нигезләрен саклау, жәмгыятьтә рухи-әхлакый кыйммәтләрен торгызу, патриотизм һәм Ватанга мәхәббәт формалаштыру, кеше шәхесенә гармонияле үсеш өчен кирәк. Архивлар тарихи чорларның дәвамлылыгының мөһим звеносы булып тора, алар ижтимагый процессларның эволюциясен теркәп бара.

Архивта саклана торган документларның саклануын тәмин итү өчен саклау норматив шартларын, шул исәптән архив бинасында һәм биналарында оптималь (норматив) режимнарны булдыру кирәк. Норматив режимнар янгынга каршы, сак, температура - дымлылык, яктылык, санитар-гигиена режимы.

Архивлар янғын куркынычлы объектлар санына керә, чөнки аларда документлар янучан носительләрдә (кагаз, пленкалар) саклана.

Муниципаль архивларда безнең көннәргә кадәр 34 меңнән артык эш саклана. Фәнни-тарихи кыйммәтләрдән тыш, архивларда сакланган документлар зур социаль әһәмияткә ия, чөнки аларда социаль-хокукый характердагы мәгълүмат бар. Саклауның норматив режимнарын үтәмәү сәбәпле архив документларын югалту район гражданнын хезмәт стажы, бүләкләүләр, реабилитация һ. б. турында кирәкле мәгълүмат алу мөмкинлегеннән мәхрүм итәргә мөмкин.

Архивларның куркынычсызлыгын, документларны саклауның норматив режимнарын тәмин итүнең әһәмиятен аңлап, Аксубай муниципаль районы башкарма комитеты каршындагы архив бүлгә бу юнәлештә максатчан эш алып бара.

Әмма, кабул ителгән чараларга карамастан, архив документлары хәзерге вакытта аларның саклануын тулысынча тәмин итмәгән шартларда тора.

Янғын һәм сак иминлеген тагын да ныгыту таләп ителә. Архив бинасын автомат газ белән янғын сүндерү системасы белән жиһазландырырга кирәк. Иң кискен проблемаларның берсе-температура-дымлылык режимын саклау. Аның температура нормалары 17 19 °С һәм чагыштырма дымлылык нормалары 50 55 процент булганда ОСТ 55.6 85 кәгазь йөртүчеләрдәге Документлар буенча үтәлмәве. Дүләт саклау кагыйдәләре. Техник таләпләр " документларның картаю процессын тизләтә. Булган кондиционер системалары әлегә режимны үтәүне тәмин итми, аларны алыштыру кирәк.

Саклануны тәмин итү чаралары системасында документларны

иминиятлэштерү аерым урын алып тора, бу документ мәгълүматларын саклау мөмкинлеге бирә. Моннан тыш, бер үк вакытта барлыкка килгән унай пленкада куллану фонды аеруча кыйммәтле документларның төп нөсхәләрен кулланудан алуны тәмин итә. Архивларда документларны цифрлаштыру киң тарала, бу документларны кабатлау һәм мәгълүматны төп нөсхәләргә мөрәжәгать итмичә куллануның яңа мөмкинлекләрен һәм киң перспективаларын бирә. Бу эшне активлаштыру өчен архивларга тиешле техника сатып алу кирәк.

II. Ярдәмче программаның максаты, бурычлары

ахыргы нәтижәләрен һәм аны тормышка ашыру вакытын тасвирлау
Ярдәмче программаның максаты-гражданның, жәмгыять һәм дәүләт мәнфәгатьләрендә архив эшен идарә итү. Элеге максатны тормышка ашыру Аксубай муниципаль районы архив фонды документларын һәм башка архив документларын саклау, исәпкә алу, комплектлау һәм куллану мәсьәләсен хәл итүне күздә тотта.

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру вакыты 2016 2026 еллар.

III. Ярдәмче программаның ресурс тәмин ителешен нигезләү

Аксубай муниципаль районы бюджеты акчалары хисабына Ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме 7204 мең сум тәшкил итә, шул

исәптән еллар буенча:

2016 ел 485 мең сум;

2017 ел 490 мең сум;

2018 ел 493 мең сум;

2019 ел 498 мең сум;

2020 ел 501 мең сум.

2021 ел 501 мең сум;

2022 ел 501 мең сум

2023 ел -780 мең сум

2024 ел -985 мең сум

2025 ел 985 мең сум

2026 ел -985 мең сум

Ярдәмче программаны финанслау күләме фаразлау характерында һәм тиешле финанс елына Аксубай муниципаль районы бюджеты проектының формалаштырганда ел саен төгәлләнергә тиеш.

IV. Ярдәмче программаның социаль-иқтисади нәтижәләлелеген бәяләү

Аксубай муниципаль районы Архив фондының муниципаль архивларда саклана торган документлары XX гасырдан алып безнең көннәргә кадәр чорда гражданның, жәмгыятьнең һәм дәүләтнең матди һәм рухи тормышын чагылдыра һәм республика халыкларының тарихи-мәдәни мирасының, мәгълүмати һәм интеллектуаль байлыгының мөһим өлеше булып тора. Аларда аның барлыкка килү һәм үсешенә хокукый һәм

оештыру нигезләре чагылдырылган, район үсешен, барлык муниципаль структураларның нәтижәле эшләвен тәэмин итү өчен кирәкле мәгълүматлар бар.

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру муниципаль милек булган бу документларны югалту куркынычын киметергә, тарихи-документаль мирас һәм районның мәгълүмати потенциалына зыян китерүне булдырмакка мөмкинлек бирәчәк. Ярдәмче программаның социаль нәтижәләре исәбенә муниципаль архив хезмәткәрләренең һәм архив документларын кулланучыларның иминлеген арттыру һәм хезмәт шартларын яхшыртуны кертергә кирәк.

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның иң мөһим икътисади нәтижәсе янгыннар нәтижәсендә милекнең һәлак булуыннан матди югалтуларны киметү булырга тиеш. Янгын сүндерү, шулай ук муниципаль архив биналарының һәм мөлкәтенең сак иминлеген арттыру тәэмин ителәчәк.

Ярдәмче программа турыдан-туры Аксубай муниципаль районы башкарма комитеты архив бүлеге эшчәнлегенең стратегик максатына ирешүгә юнәлдерелгән (район Архив фонды документларын һәм башка архив документларын гражданныр, жәмгыять, дәүләт мәнфәгатләрендә саклауны, исәпкә алуны, комплектауны һәм куллануны тәэмин итү).

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру:

документларны саклау өчен оптималь шартлар тудыру;

документларның оригиналы югалган яки зыян күргән очракта документ мәгълүматларын саклау максатыннан уникаль һәм аеруча кыйммәтле документларның иминият фондын булдыру;

муниципаль хезмәтләренең нәтижәлелеген һәм сыйфатын арттыру, архив документларындагы мәгълүматка керү мөмкинлекләрен киңәйтү.